

www.e-rara.ch

**Athanasii Kircheri ... China monumentis qua sacris qua profanis, nec non
variis naturae & artis spectaculis, aliarumque rerum memorabilium
argumentis illustrata ...**

Kircher, Athanasius

Antwerpiae, 1667

Stiftung der Werke von C.G.Jung, Zürich

Shelf Mark: online

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-7140>

Pars VI. De sinensium literatura.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelnformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

ATHANASII KIRCHERI

C H I N Æ

ILLUSTRATÆ

P A R S VI.

DE SINENSIIUM

LITERATURA.

NUllam ferè esse Gentem adeo Barbaram, nullam Nationem ita incultam, quæ non suis ad conceptus sibi invicem manifestandos characteribus utatur, experientia temporum nobis innotuit. Non loquimur hic de literis & characteribus certo quodam Alphabeto constitutis & definitis, sed de characteribus significativis, integrum alicujus rei certæ conceptum involventibus. Et his præ reliquis Orbis terrarum gentibus, tres usas esse Nationes constat, vide licet Sinenses, Brachmanes, & Mexicanos; Nos relictis binis ultimis Nationum characteribus, ab Sinis exordium auspicabimur.

CAPUT I.

Characteres Hieroglyphici Sinensium.

Prima Literarum inventio, quando.

Sinenses ex Annalium suorum temporumque concatenatione, primam literarum inventionem ponunt trecentis ferè annis post Diluvium; quarum primus institutor & Rex fuit nomine Fohi: ita habetur in *Libro de successione Regum*. Et prima characterum forma habetur in libro de formandarum literarum ratione, quem dum hæc scribo, mihi communicavit negotiorum causa ex *Sinarum Regione Romam* profectus R. P. Michael Boym Polonus è Soc. JESU, tum linguæ Sinicæ;

tum rerum omnium ad dicti Regni mores & consuetudines pertinentium peritissimus; à quo quàm plurima ad *Sinensium* legendi atque scribendi rationem spectantia ore tenus excepi; ex quibus ea tantum, quæ instituti mei propria sunt, describam; reliqua quæ *Sinarum* Regnum ejusque politicam, atque linguæ rationem concernunt, Lector curiosus copiosissimè descripta reperiet in *Dilucidatione summaria rerum Sinicarum* à memorato Patre uberrimè & curiosissimè concinnata.

Dixi trecentis ferè post diluvium annis, eodem ferè tempore, quo filii *Noëmi* Mundo dominabantur, in universi Mundi fines imperium propagantes, primam literarum inventionem ab Imperatore *Fohi* detectam fuisse, qui haud dubiè eam à *Noëmica* stirpe acceperat. Nam uti in primo *Tomò Oedipi* relatum fuit, *Cham* primus ex *Aegypto* in *Persiam*, & hinc in *Bactriam* colonias suas transtulit, quem & eundem cum *Zoroastre Bactrianorum* Rege constituimus, *Bactriana* autem ultima *Persidis* Regio, *Mogolico* seu *Indostanis* Regno contermina, ea loci opportunitate sita est, ut ex eafacile in in *Chinam*, ultimam habitati Orbis terrarum Nationem, colonias, atque unà prima literarum elementa, quæ à Patre *Cham*, & *Mercurio Trismegisto Nesraimi* filii sui Consiliario, primoque hieroglyphicorum institutore, tametsi imperfectè didicerant, transferre potuerint. Certe ut ad hoc credendum inducar, magni momenti argumentum sunt veteres isti *Sinensium* Characteres, hieroglyphicorum in omnibus æmuli. Primò siquidem ex omnibus rebus mundialibus primos *Sinas* characteres suos construxisse, tum ex *Chronicis ipsorum* patet, tum ipsa characterum forma sat superque demonstrat; siquidem non secus ac *Aegyptii* ex animalibus, volucris, reptilibus, piscibus, herbis, arborumque ramis, funiculis, filis, punctis, circulis, similibusque characteres suos, alià tamen & alià ratione dispositos formabant. Posteriores verò *Sinae* rerum experiencià doctiores, cum magnam in tanta animalium, plantarumque congerie confusionem vide-

Etiam primus coloniarum in ultimum Orientem traductor.

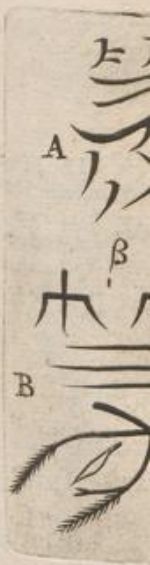
Primi *Sinensium* Characteres ex omnibus rebus compositi.

rent; Characteres hujusmodi variè figuratos, certis punctorum linearumque ductibus æmulati, in breviorum methodum concinnarunt, quæ & in hunc usque diem utuntur. Quorum quidem tantus est numerus, ut hodie è summorum *Literatorum* numero non habeatur, qui ad summum octuaginta characterum millium notitiam non possederit, atque adeò, quantò quis plurium literarum cognitionem habuerit, tantò cæteris doctior habeatur. E quibus tamen decem millia ad idioma perdiscendum, ut tolerabiliter conversari possit, sufficiunt. Porro literas *Sinae* nulla ratione in *Alphabeti* morem, uti cæteris Nationibus consuetum est, dispositas, neque voces, ex literis & syllabis compositas habent; sed singuli characteres singulis vocibus & nominibus respondent, adeoque tot characteribus opus habent, quot res sunt, quas per conceptum mentis exponere volunt; ut sit totum *Calepinum* in eorum idioma quis vertere attentaret, tot diversos & differentes characteres habere deberet, quot voces ibi differentes sunt. Neque enim aut declinationibus, aut conjugationibus utuntur; cum hæc omnia, uti paulò post videbitur, in ipsis characteribus implicentur, atque adeò magna memoria præditum esse oporteat, cui vel ad aliquam saltem mediocrem eruditionem *Sinis* propriam pertingere sit animus, ut proinde non immeritò illi, qui per summos labores, & post totum vitæ tempus in characteribus addiscendis impensum, ad summam eruditionem pervenerunt, primos in Regni administratione gradus titulosque sortiantur.

Multitudo literarum Sinicarum.

Litteræ *Sinensium* singulæ singularum rerum conceptus notant.

Quis usus Literarum *Sinensium*.

CAPUT II.

Veterum Sinicorum Characterum Anatomia.

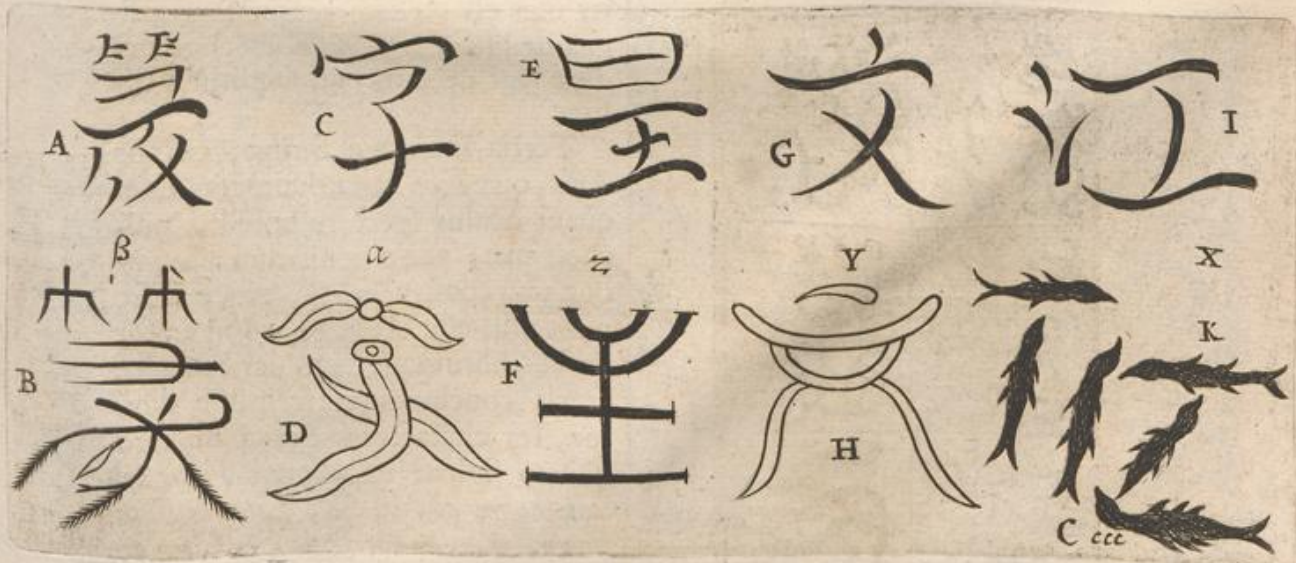
DIximus in præcedentibus, *Sinas* primævos characteres suos ex omnibus rebus, quæ visui obijciuntur, assumpsisse, atque ex vario tantum harum rerum congestarum ordine & dispositione mentis suæ conceptus manifestasse. Hinc igneæ naturæ argumentum tractaturi, serpentibus, aspidibus, & draconibus utebantur, qui tali aut tali ordine & dispositione digesti, tale & tale quid significabant. In aëreis rebus describendis, volucrum variâ dispositione; in aqueo argumento, piscibus; in Vegetabili natura describenda floribus, foliis, ramis; in Sideribus, punctis seu circulis, quorum singuli singulas stellas exprimebant, utebantur; in reliquis indifferentibus argumentis ligna, globos, fila certâ lege dispositâ adhibebant. Verum ut hæc luculentius pa-

teant, hic primævos veterum *Sinarum* Characteres apponendos duxi, ut differentiam illorum à modernis, & hieroglyphicis Ægyptiorum luculentius videat curiosus Lectori. Moderni enim non amplius figuratis ejusmodi characteribus usi videntur, sed certis quibusdam ductibus linearum, qui figuratarum literarum Antiquis usitatarum propè referrent, uti in sequentibus Figuris apparet, in quibus litera A eisdem ductus imitatur quos figurata litera B veterum. Idem apparebit in litera C modernorum, comparata ad literam veterum D, uti E ad F, & G ad H, & I ad K, quarum utraque flumen significat ex certa dispositione piscium, quam moderni per literam I ex similibus literarum ductibus efformatam imitantur.

Multitudo
literarum
Sinicarum.

Quis usus
literarum
Sinensium.

Litteræ
Sinensium
singulæ
singularem
rerum
conceptus
notant.

Hujusmodi itaq; characteres figuratos, quâ dispositione diversorum animalium figuratas primævi ad conceptus

suos manifestandos ordinabant, eadē posterius non quidem animalium, sed certis linearū punctorumq; tractibus,

exhibebant, uti dictum est, qui mos in hunc usque diem permanfit, ut videre est in Figuris paulò ante propositis AB, CD, EF, GH, IK, ubi loco ramorum, foliorum, pis-

cium certo ordine dispositorum, moderni certis tractibus utuntur, similibus tamen, & quodammodo parallelis. Sed ad iustitutum nostrum revertamur.

CAPUT III.

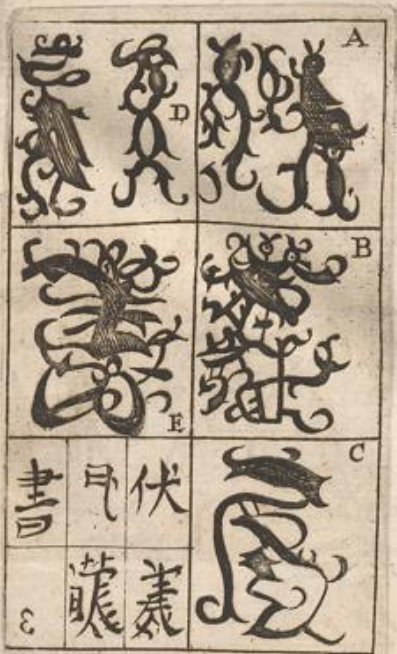
Characterum antiquissimorum Chinesium explicatio.

Primævi Sinae, uti dixi, Egyptios, à quibus descendebant, secuti, scripturam suam non literarum compositione, sed figuris, ex variis rebus naturalibus compactis, peragebant, quibus quot conceptus rerum, tot signa diversa respondebant. Primus Sinarum Imperator Fohi certum quoddam characterum genus invenit, ex serpentibus & draconibus confectum, quo usum ferunt *Annales Sinici*; unde & *Liber*, quem de rebus *Mathematicis & Astrologicis* conscripsit, *Draconum liber* dicitur: Characterum formam hinc apponimus, signanturque

I. Literarum forma.

I. Imperator Sinarum Fohi.

Draconum liber.

literis ABC DE, qui quidem characteribus modernis Sinarum, nume-

ro 3 signatis, sic explicantur: Fohi xilum xu, hoc est, Fohi Draconum liber. Vides hic serpentes mirè intricatos, & in formas varias, pro diversitate rerum, quas illis significabant, transformatos; tamen vix sint inter Sinas qui eorum notitiam habeant, utpote nimia vetustate deperditorum.

Secunda priscarum literarum forma ex agriculturæ rebus desumitur concinnaturque, quo priscus Sinarum Rex nomine Xim Nùm, in describendis rebus ad agriculturam pertinentibus usus est, & nomina Sinica numero 4 signata satis indicant, ut sequitur: Chun xu xim Nùm ço, id est, agriculturæ literas xim Nùm Rex fecit, id est, similibus scripturis usus est; characterum forma signatur literis FGHJK, & hoc ordine legi debent, uti sequitur I colum.

II. Literarum forma, qua Rex Xim Nùm utitur.

Tertia literarum forma, ex avis, quæ Fum hoam dicitur omnium quam oculus spectare potest, pulcherrimæ, vario pennarum alarumque situ constructa est, atque hisce notis usus esse Xau hoam Imperator priscus, librumque devolucibus hisce literis concinnatum scripsisse dicitur. Ita characteres Sinici numero quinto signati exprimunt Fum xu xan hoam çò, id est, Librum Fum hoam, Xan hoam fecit, & hisce ac similibus characteribus conscripsit; characteres prisci signantur literis LMNOP, & hoc ordine legi debent; moderni verò characteres Sinici eos explicant eo modo quo dictum est. Vide binas columnas, ult. & penult.

III. Literarum forma, qua Imperator Xau Hoam usus est.

Quarta

IV. Literarum forma.

form ex ita ro 6

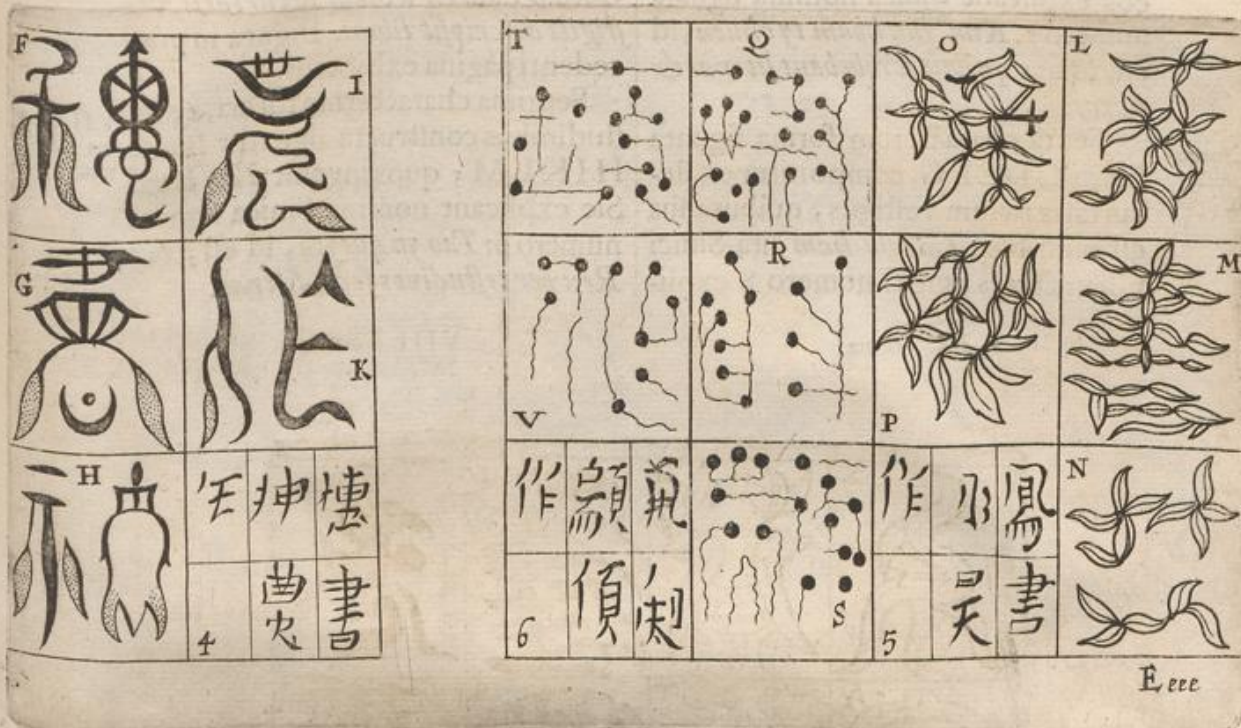
V. Literarum forma.

form

II. Forma.

IV. Forma.

III. Forma.

IV. Literarum forma.

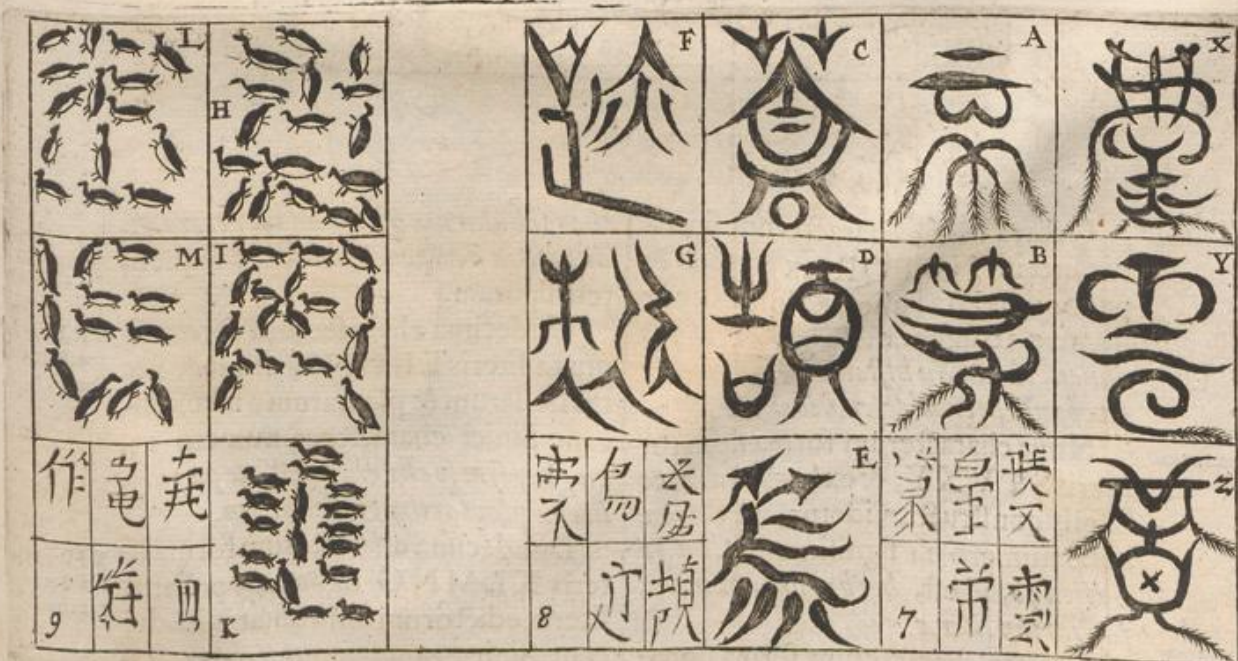
Quarta priscorum characterum forma exhibetur signis QRSTV, ex ostreis & vermiculis constructa, ita Sinici characteres signati numero 6, totidem literis eos explicant:

Li teù chuen kim gò, hoc est, nota ostrearum & vermiculorum, quos Chuen kim Rex fecit, & librum hisce & similibus exaravit. Vide columnas binas suprà exhibitas.

VII. Forma.

VI. Forma.

V. Forma.

V. Literarum forma.

Quinta characterum vetustorum forma exhibetur literis XYZAB, hisce prisci utebantur, in literis & li-

bris

bris conscribendis, atque hoc pacto eos explicant Sinica nomina signata numero 7. *Kim yun hoam ty chuen*, id est, *literæ quibus scribebant literas & libros.*

V I. Forma
Characterum.

Sexta characterum forma signata literis C D E F G, componitur ex decurtatis avium vestigiis, quibus usus est olim Rex *Choam ham*, ita Sinici Characteres signati numero 8 expli-

cant; *Choam ham miao cye chi*, id est, *Choam ham ex avium decurtatis vestigiis descripsit libros.* Figura in præcedenti pagina exhibetur.

Septima characterum forma, ex testudinibus constructa signatur literis H I K L M; quos invenit *Tao Rex*. Sic explicant nomina Sinica signata numero 9: *Tao yn quey çò*, id est, *Tao Rex per testudines fecit literas.*

V II. Forma
Literarum.

IX. Forma.

VIII. Forma.

VIII. Forma
Literarum.

Octava forma characterum signatur literis N O P Q R ex avibus & pavonibus, ita indicant Sinicæ literæ numero 10 signatæ; *Su gney miao cye chuen*, id est, *Su historia per avium & pavonum literas describebantur.*

IX. Forma
Literarum.

Nona characterum forma signatur literis S T V X Y, & ex herbis, alis, & fasciis constructa videtur, ita Sinicæ notæ numero 11 significant. *Cha ye fi mien çò*, id est, *herbarum, alarum, fasciarum literæ.*

X. Forma
Literarum.

Decima characterum forma signata literi Z A B C D, sic à Sinicis literis 12 numero signatis exponitur: *çò xi ho ki ven*, id est, *has literas çò au-*

thor tabularum quarundam recordandi gratia componebat. Vide sequentem figuram.

Undecima characterum forma signata literis E F G H I, exhibet notas stellarum & plantarum, ita explicant Sinici characteres numero 13. *çu guey sym so chuen*, id est, *de çu guey, literæ plantarum & stellarum.*

XI. Forma
Literarum.

Duodecima characterum forma literis K L M N O signata, vocantur literæ, edictorum olim usitatæ, ita docent Sinica nomina numero 14. *Fu chuen tay venchi*, id est, *literæ edictorum, privilegiorum, & magnarum compositionum.*

XII. Forma
Literarum.

Decima

XII. Forma.

XI. Forma.

X. Forma.

																							
																							
<table border="1"> <tr> <td>文</td> <td>秦</td> <td>日</td> </tr> <tr> <td>14</td> <td>文</td> <td>共</td> </tr> </table>	文	秦	日	14	文	共		<table border="1"> <tr> <td>子</td> <td>星</td> <td>子</td> </tr> <tr> <td>13</td> <td>花</td> <td>土</td> </tr> </table>	子	星	子	13	花	土		<table border="1"> <tr> <td>文</td> <td>而</td> <td>作</td> </tr> <tr> <td>12</td> <td>衣</td> <td>开</td> </tr> </table>	文	而	作	12	衣	开	
文	秦	日																					
14	文	共																					
子	星	子																					
13	花	土																					
文	而	作																					
12	衣	开																					

XIII. Forma.

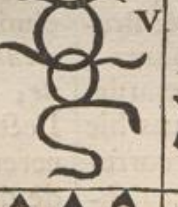

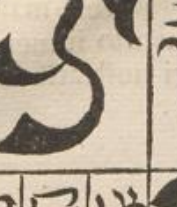

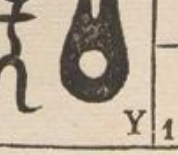
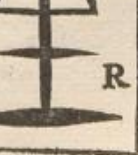
Decima tertia caracterum forma signata literis P Q R S T exprimit literas numeri 15. *Yeu çau chi cyen tao.*

VXYZABCD sunt literæ quietis, lætitiæ, scientiæ, discursus, obscuritatis, claritatis, ita exponit numerus 16. *Ngan lochi su yeu min sym quey.*

XIV. Forma.

XIV. Forma.

XIII. Forma.

																			
																			
<table border="1"> <tr> <td>心</td> <td>愚</td> <td>炭</td> </tr> <tr> <td>耳</td> <td>眇</td> <td>炭</td> </tr> <tr> <td>16</td> <td>明</td> <td>天</td> </tr> </table>	心	愚	炭	耳	眇	炭	16	明	天			<table border="1"> <tr> <td>可</td> <td>室</td> <td>辨</td> </tr> <tr> <td>15</td> <td>筋</td> <td>造</td> </tr> </table>	可	室	辨	15	筋	造	
心	愚	炭																	
耳	眇	炭																	
16	明	天																	
可	室	辨																	
15	筋	造																	

Decima

XVI. Forma

XV. Forma.

XV. Forma
Literarum.

Decima quinta literarum forma signata E F G H I expiscibus composita fuit; ita numerus 17. explicat, *Ngunkiam mien lien cyeu*, id est, *obscuri fluminis & piscium squamatorum coacervationis literæ.*

XVI. Forma
Literarum.

Decima sexta literarum forma signata literis K L M N O, uti legi non potuit, ita nec compositio, & structura literarum innotescere valuit.

Atque hæc sunt formæ literarum veteribus *Sinis* usitatarum, quas hic fusiùs exponendas duxi, ut correspondens cum hieroglyphicis luculentius pateret. Quòd verò manum adpictam cum penicillo intueris, scias *Sinenses* non uti nostratibus calamis

neque atramento, verùm in lapide marmoreo tantillum de nigro colore atterunt ad imbuendum penicillum, quem eâ ratione, cum scribunt, aut potius cum pingunt, digitis tenent, uti in præsentî Figura apparet. Plura de hujus linguæ proprietate, uti & varia lectionis per agendæ specimen, vide in *Opere de Monumenti Sinici vetustissimi interpretatione*; nolui enim hic plura addere, ne Lectorem curiosum diutiùs detinerem, & quia dicta hucusque abundè declarant *Sinensium* Characterum ab Hieroglyphicis differentiam, convenientiamque.

CAPUT IV.

Differentia inter Sinenses & Hieroglyphicos Ægyptiorum Characteres.

Diximus in præcedentibus, verisimile esse, posteros *Chami* coloniis in ultimam usque *Sinarum* Regionem propagatis unà quoque & literas propagasse; non tamen tantò, quantò *Ægyptiorum* hieroglyphica, mysteriorum apparatus adornatas, sed quantum sufficiebat ad conceptus mentis exponendos, rudi *Minerva* comparatas. Certè inter *Sinenses* characteres *Cruz*, quæ tanto apud *Ægyptios* honore habebatur, sapif-

simè spectatur, uti *Figura O* docet, quæ non secus ac apud *Ægyptios* de-

Cruz denarium numerum notat apud *Sinas*.

10 decem xē

narium numerum significat, perfectionis symbolum. Huic si subjiciant aliam

Gg lineam

lineam, ut in N comparet, efficitur character, qui *terram* significat. Si

Terra	bè	N	
Rex	uam	M	
Petragemma	yü	L	

aliam lineam superius inferiori paraleam, ut in M comparet, adjiciant, efficitur character, qui *regem* significat. Si lineolam, ut in L apparet, adjiciant huic Figuræ, character efficitur, qui *gemma* significat. Qui tres ultimi Characteres, uti in suo genere perfectionem quandam indicant, ita non incongruè per Crucem constituuntur.

Et tamen si non secus ac *Aegyptii* ex variis animalium, vegetabilium, instrumentorumque congerie, sensa mentis suæ exposuerint; magna tamen inter utramque scribendi rationem differentia existit. *Aegyptii* enim hieroglyphica nequaquam in communi conversatione adhibebant, neque licitum erat unicuique eadem addiscere, sed qui ex lege & instituto politico ad id deputabantur; neque enim temerè aut *αλόγως* animalium figuris utebantur, sed per occultas eorum virtutes & operationes, summa in natura rerum, uti ex toto Opere *Oedipi nostri Aegyptiaci* patet, mysteria significabant. Præterea literæ hieroglyphicæ non simplices voces, aut nomina, sed integros conceptus ideales involvebant; ita Scarabeum intuentes, non animal, aut Solem præcisè, sed occultas operationes, quas non tantum Sol ma-

Sinensium
literarum
& Hiero-
glyphica-
rum diffe-
rentia.

terialis in hoc sensibili mundo, sed & archetypus in intelligibili mundo efficit, intelligebant. Quæ omnia in Sinensium characterum structura deficiunt; cum hi præcisè solum ad vocum nominumque simplices conceptus indicandos, nullo alio sub iis latente mysterio instituti sint. Non nego tamen, *Sinas* subindè diversorum characterum significata ita adaptare, ut indè ingeniosæ allusionis significatio emergat, quæ tamen ad subtilitatem, hieroglyphicorumque argutas allusiones minimè accedunt, uti ex sequentibus literarum compositionibus patet, ubi character C idem significat, quod *afflictum esse*, & componitur ex duobus characteribus B & A, quorum B *cor*, A verò

Compositio
Chara-
cterum.

Porta		
Cor	sin	B
Afflictus	muén	
Homo	gin	D

portam significat; quasi dicerent, *portam cordis clausam esse*; homo enim, dum in afflictione constitutus est, omnes spiritus intra cordis portam concentrari sentit, unde timor, metus, afflictio. Iterum dum hominem perfectum indicare volunt, characterem F formant, qui ex characteribus D & E, quorum D hominem

Difficultas
in addiscen-
da lingua
Sinica.

Rex	nam	E	王	Sol	gē	K	日
Perfectus	teiuèn	F	全	Luna	yuē	I	月
Amore alicujus captus, Mulier, filii, verbum.	liuèn	G	女 子 兒 孫	Claritas	min	H	明

nem, E verò Regem significat, componitur; quo indicare volunt, Regem inter homines solum perfectum esse. Rursus character G hominem indicat amore alicujus captum, & ex characteribus tribus componitur, quorum unus *a* mulierem, alter *b* filium, tertius *c* verbum indicat; indicaturque hoc ipso, quod sicuti filo seu chorda res attrahimus materialiter, & verbo moraliter homo hominem, sic mulier virum. Hoc pacto cha-

racter H idem significat quod *claritatem*; componiturque ex characteribus I & K, quorum ille *Lunam*, hic *Solem* indicat, quasi omnis ab hisce Luminaribus Mundi claritas scaturiat. Innumeros alios hujusmodi characteres habent *Sine*, ex diversorum characterum coagmentatione compositos, quibus non sine ingenio ad arcanas rerum significationes alludunt, quos consultò omittimus.

CAPUT V. & Ultimum.

H Is itaque expositis, ne quicquam circa hoc argumentum scitu dignū omisisse videamur, non nihil quoque de Sinicæ linguæ ratione discurrere hoc loco visum fuit, præsertim cum non tam mea voluntate quàm aliorum complurium instantibus precibus ad id præstandum sollicitatus adigar.

Cum itaque lingua Sinica mirum in modum æquivoca sit, unumque verbum sæpè decem, sæpè viginti res differentes, sola accentus diversa prolatione enunciata, significet; illa supra quàm dici potest, difficilis redditur, & non nisi summo labore, intenso studio, & cum mille reflexionibus

addisci potest ab exteris. Mandarinæ Lingua toti Regno communis est, ejusque principalis usus est in curia & aula Regis, quæ sunt *Pequini*, & *Nanchini*, estque in toto Regno eadem, quæ in *Hispania* Castellana, & in *Italia* Toscana. Characteres toti Regni *Sinarum*, uti & *Japoniæ*, *Coreæ*, *Conchinchinæ*, *Tonchini* communes sunt; idioma diversissimum est: hinc *Japones*, *Conchinchinæ*, *Coreæ*, & *Tonchini* gentes, libros & literas hoc characterum genere scriptos intelligunt quidem, sibi tamen mutuò loqui, ac se invicem intelligere loquentes non possunt; non secus ac figuræ numerorum toti passim *Europæ* usitatæ ab omnibus intelliguntur, tametsi voces,

Lingua Mandarinæ.

Vicinæ Chînæ nationes intelligunt Scripturam Sinicam, non tamen idioma.

Difficultas in addiscenda lingua Sinica.

quibus pronunciantur, diversissimæ sint; characteres enim signa sunt conceptuum rerum omnibus communium. Hinc aliud est, nosse characteres Sinicos, aliud Sinicâ linguâ loqui; posset enim externus quidam bonâ memoriâ præditus, & studio conjuncto, ad summam eruditionem ex librorum Sinicorum lectione pervenire; tametsi neque loqui, neque loquentes intelligere posset. Quia tamen idioma in Dei causâ negotiantibus Apostolicis Viris omninô necessarium est; hinc juxta Musicas notas, *ut, re, mi, fa, sol, la*, ascensus descensusque Sinicorum accentuum in pronunciatione observatorum, quibus in linguæ difficultate superanda juvarentur, P. Jacobus Pantoja primus notas invenit; quas, supra Europæo modo scriptas dictiones Sinicas, sequenti modo exprimunt: Prima nota, quinque Sinicorum accentuum respondet Musico *ut*, & sonus seu enunciatio Sinicè vocatur *chô pîm*, quasi dicas, *prima vox prodiens equalis*. Secunda nota respondet musico *Re*, & sonus Sinicè vocatur *pîm xim*, quasi dicas, *clara vox equalis*. Tertia nota respondet Musico *Mi*, & sonus Sinicè dicitur *xâm xim*, id est *alta vox*. Quarta nota respondet Musico *Fa*, Sinicè dicitur *Kiu xim*, id est, *abeuntis alta vox*. Quinta nota respondet Musico *Sol*, Sinicè dicitur *gê xim*, id est, *ingredientis propria vox*.

Dens	yâ		Sic verbi gratia unica dictio, <i>ya</i> , scripta Europæis literis, notis quinq; superioribus effecta, enunciari debet diversis vocibus & accentibus, quemadmodum conscribitur à Sinicis diversis characteribus.
Mutus	yâ		
Excellens	yâ		
Stupor	yâ		
Anser	yâ		

Ut significationes diversas eadem pronuntiata dictio ingerat auribus audientium, oratio verò paulatim prolata Musices referat ad tactus tempora, ex monosyllabis dictionibus (nulla enim apud *Sinas* polysyllaba) ordinatam harmoniam. Figuras quinque vocalium seu accentuum supra positorum expressimus hîc, ut vides.

Dictarum notarum ope exteri linguam addiscunt, quanto tamen cum labore quantisque reflectionibus, facilius est cogitare, quàm calamo depingere. *Sina* verò hujusmodi accentuum virgulis non utuntur, sed ad hujusmodi pronunciationes, uti ferè omnes nationes à pueritia assuescunt, quanquam illorum literati quamlibet literam accentu sibi debito pronuntiandam non solum in exercitio, verum & in actu signato sciunt & doceant. Mirantur autem *Europæos* pronuntiata verba eorum, literis Latinis scribere posse, & tam genuinè repræsentare; & cum, uti diximus, & suo & nostro Alphabeto careant, quilibet ipsorum character prima litera esse potest, & media, & ultima, cum unaquæque vocem, & dictionem integram significet, quæ quidem vocis magnam habent significationum pro diversitate literarum & pronunciationis diversitatem. Iterum prima litera v. g. *Chün* in lingua Mandarinâ aliter, aliter in *Japonia*, aliter in Regnis differentibus pronuntiatur, tametsi idem semper significet. Sic qui videt hanc literam, format conceptum *çum*, quod idem est ac *revereri*; & sic de aliis; & hinc est quod dixi, qui unam ipsorum linguam unâ cum literis novit, non solum totum Regnum *Sinarum*, verum multa alia scripta peragrarè poterit.

CON-

De quibus vide novam nostram Polygraphiam anno 1663. Romæ editam.